

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1234/2025
14.10.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Милене Рашић и Гордане Којић, чланова већа, са саветником Машом Денић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Горана Стошића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Врању К 168/24 од 25.04.2025. године и Вишег суда у Врању Кж1 83/25 од 15.07.2025. године, у седници већа одржаној дана 14.10.2025. године, једногласно је донео,

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Горана Стошића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Врању К 168/24 од 25.04.2025. године и Вишег суда у Врању Кж1 83/25 од 15.07.2025. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању К 168/24 од 25.04.2025. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 1. КЗ и осуђен на новчану казну у износу од 100.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од 15 дана по правноснажности пресуде, а уколико не плати новчану казну у остављеном року, иста ће бити замењена казном затвора тако што се ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора, с тим да казна не може бити дужа од шест месеци.

Истом пресудом окривљени је обавезан да Основном суду у Врању плати, на име судског паушала износ од 5.000,00 динара, на име трошкова кривичног поступка износ од 247.282,91 динара на име вештачења, као и трошкове поступка

настале пред ОЈТ у Врању у износу од 33.975,00 динара, све у року од 15 дана по правноснажности пресуде.

Пресудом Вишег суда у Врању Кж1 83/25 од 15.07.2025. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Горан Стошић, због повреде закона из члана 440. став 1) и 2) ЗКП и члана 485. став 1. и 3. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев као основан и укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет те је након оцене навода захтева, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

У поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног, иако не нумерише, указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, наводима да у конкретном случају у изреци пресуде суд није описао елемент кривице, свест о противправности, садржан у одредби члана 22. КЗ. С тим у вези бранилац наводи да је свест о противправности самостални и независни конститутивни део кривице и да није обухваћен умишљајем. Самим тим, по наводима одбране, како у изреци пресуде нису наведени сви субјективни елементи кривичног дела, односно противправност, то у конкретном случају нема ни кривичног дела, па је окривљеног требело ослободити од оптужбе за наведено кривично дело.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости Врховни суд оцењује неоснованим из следећих разлога:

Одредбом члана 289. став 1. Кривичног законика прописано је да кривично дело угрожавање јавног саобраћаја врши учесник у саобраћају на путевима који се не придржава саобраћајних прописа и тиме тако угрози јавни саобраћај да доведе у опасност живот или тело људи или имовину већег обима, па услед тога код другог наступи лака телесна повреда или проузрокује имовинску штету која прелази износ од двеста хиљада динара. Ставом 3. је прописано кажњавање уколико је кривично дело из става 1. и 2. учињено из нехата.

Одредбом члана 14. КЗ прописано је да је кривично дело оно дело које је законом предвиђено као кривично дело, које је противправно и које је скривљено (став 1.), а одредбом члана 22. КЗ прописано је у ставу 1. да кривица постоји ако је учинилац у време када је учинио кривично дело био урачунљив и поступао са умишљајем, а био је свестан или је био дужан и могао бити свестан да је његово дело забрањено. Ставом 2. прописано је да је кривично дело учињено са кривицом и ако је учинилац поступао из нехата, уколико закон то изричито предвиђа.

Одредбом члана 25. КЗ прописано је да је кривично дело учињено са умишљајем када је учинилац био свестан свог дела и хтео његово извршење или кад је учинилац био свестан да може учинити дело па је на то пристао.

У изреци пресуде је наведено, да је окривљени „дана 18.09.2019. године, око 01,20 часова, у Врању у ул. Партизански пут у близини раскрснице са ул. Војвођанском, у стању урачунљивости, не придржавајући се саобраћајних прописа угрозио јавни саобраћај да је довео у опасност живот или тело људи на тај начин што је, супротно чл.32. став 3. и члана 187. став 2. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, управљао својим мопедом марке „...“...крећући се из правца града ка с. Златокоп, када није смео да започне радњу претицања пре него што се увери да наведену радњу може да изврши на безбедан и прописан начин, под дејством алкохола у организму у количини 1,89 мг/мл, при којој алкоholeмији није био способан да безбедно управља моторним возилом, због поремећаја опажања, слабијег вида и слуха, некоординисаности између перцепције и моторике, односно некоординисаности саме моторике, при чему је био свестан да услед предњих пропуста може угрозити јавни саобраћај и довести у опасност живот или тело људи, па је на то пристао, те када је стигао до продавнице кућне хемије „...“, најпре је извршио претицање возила која су се кретала праволинијском десном коловозном траком у истом правцу кретања, најпре возила „...“...којим је управљала ББ..., а затим и возила „...“...којим је управљао ВВ...у ком тренутку није био у могућности да одржи правац кретања, изгубио је равнотежу и контролу над мопедом, због чега је дошло до пада мопеда близу леве ивице коловоза, услед ког ударца је путник на мопеду, ошт. ГГ из с. ... задобио лаке телесне повреде у виду вишеструких огуљотина у десном слепоочном – теменом пределу главе и јагодичном пределу, потреса мозга, вишеструких огуљотина у пределу шака и у пределу колена, при чему је био свестан забрањености свога дела.“

Противправност се огледа у поступању супротном одредбама Закона о безбедности саобраћаја на путевима, а понашање окривљеног у јавном саобраћају, које је описано у изреци пресуде, представља не само кршење одредаба тог закона, већ и садржи елементе кривичног дела описане у оквиру радње и последице коју је окривљени својом противправном радњом проузроковао.

Описом радње извршења обухваћена је и свест окривљеног о противправности дела, јер је окривљени возач са важећом возачком дозволом, свестан да је дужан придржавати се саобраћајних прописа, те свестан да је забрањено управљати моторним возилом под дејством алкохола. Окривљени је

сам себе довео у стање алкохолисаности знајући да ће у том стању управљати возилом, како се и догодило, јер је у време незгоде окривљени био у стању тешког пијанства што опредељује и његов умишљај у односу на радњу и последицу. Све ове чињенице које представљају битна обележја кривичног дела су наведене у изреци пресуде, због чега су неосновани наводи браниоца у вези са недостатком описа противправности и осталих битних обележја кривичног дела за које је окривљени оглашен кривим.

Из наведених разлога, налазећи да нижестепене пресуде нису донете уз повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, Врховни суд је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног, у овом делу, оценио као неоснован.

Поред тога, бранилац окривљеног у захтеву наводи да је изрека пресуде противречна сама себи и да су разлози пресуде противречни изреци, на који начин истиче битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП. Такође истиче повреду одредаба члана 16. ЗКП, наводима да је суд дужан да непристрасно оцени доказе, као и повреду одредбе члана 419. ЗКП којом је прописано да је суд обавезан да заснује пресуду на доказима који су изведени на главном претресу и у чију извесност је уверен.

Осим тога бранилац наводи да је током поступка суд одбио предлог одбране да се изврши реконструкција догађаја, да возач није поступао безобзирно приликом вожње, што је један од критеријума за разграничење евентуалног умишљаја од свесног нехата, да суд није утврдио да ли је окривљени био способан да управља моторним возилом, да ли је требало применити институт *actiones liberae in causa*, као и да је остало неутврђено у поступку ко је изазвао саобраћајну незгоду, да ли је дошло до контакта возила окривљеног и „опела“, те да је чињенично стање непотпуно утврђено на који начин истиче повреду одредбе члана 440. ЗКП.

Такође, бранилац окривљеног наводи и да је кривична санкција погрешно одмерена, на који начин истиче и повреду одредбе члана 441. став 1. ЗКП.

Међутим, повреде закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, 16. ЗКП, 419. ЗКП и члана 440. ЗКП и 441. став 1. ЗКП, сходно одредби члана 485. ЗКП, нису предмет разматрања од стране Врховног суда у поступку по захтеву за заштиту законитости, дакле нису дозвољени разлози, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног преко браниоца, због чега је Врховни суд, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у наведеном делу, оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП у вези члана 485. став 4. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Маша Денић, с.р.

Председник већа-судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић